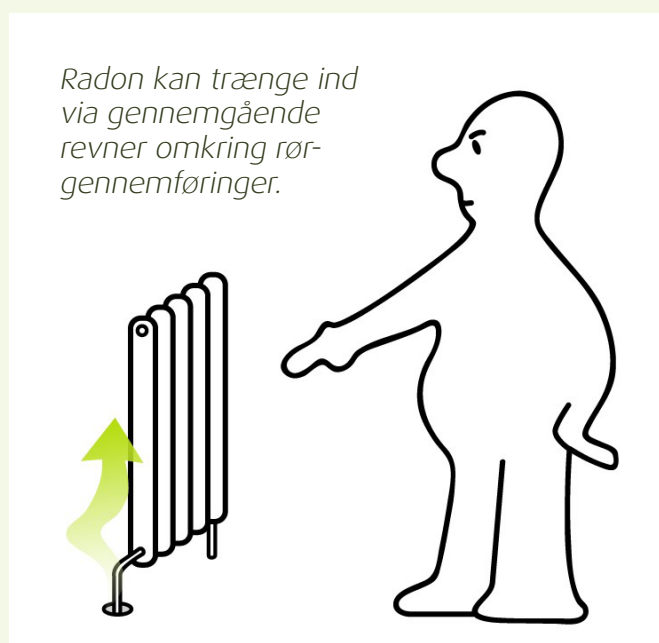

Lufttætning af gennemføringer

Gennem terrændæk og etageadskillelser føres rør til varme, vand, kloak mv. Disse gennemføringer vil ofte udgøre en væsentlig transportvej for radon til indeluften. Er de ikke udført tilstrækkeligt lufttæt, vil radon fra jorden eller en underliggende etage strømme frit op langs gennemføringerne. Ved at lufttætte omkring gennemføringer kan man mindske indtrængning af radon.

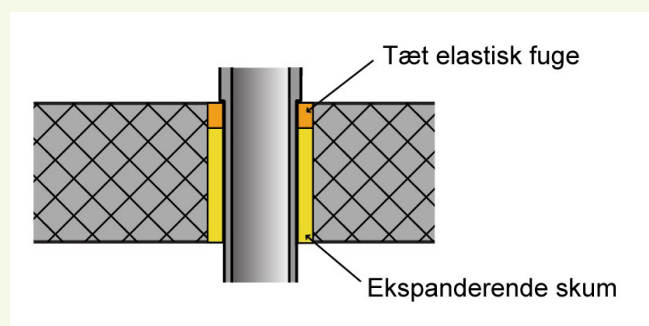
Effekt: Lufttætning af gennemføringer har effekt efter kort tid. Effekten i husets beboede rum afhænger af, om alle væsentlige gennemgående revner er lufttætnet. Erfaringer med bekæmpelse af jordforurening tyder på, at man med tiltaget kan opnå en lav til moderat reduktion af radon i indeluften¹. Det svarer til, at radon i indeluften reduceres med op til ca. 20 %.

Anlægsbeskrivelse: Lufttætning kan eksempelvis ske ved indsprøjtning af ekspanderende skum. Efterfølgende udkradser man skummet, så man kan udføre en elastisk, lufttættende fuge.

Rørgennemføringer kan også lufttættes med manchetter. De er dog bedst egnede ved etablering af nye rørgennemføringer. Først bør man gennemgå alle rørgennemføringer i huset. Er der tegn på lufttæthed, bør de lufttættes.

Bemærk, at gennemføringer af varmerør meget ofte er lufttætte og derfor bør lufttættes. Årsagen til disse revner er, at temperaturvariationer mellem varme og kulde får

rørene til at udvide sig og trække sig sammen. Bevægelserne skaber lufttætheder, hvor konstruktionen er støbt mod røret. Derfor er det en god idé at benytte et fleksibelt tætningsmateriale, så lufttætningen følger rørenes bevægelser.

Lufttætning af rørgennemføring i betonplade. Først indsprøjter man ekspanderende skum. Det øverste skum fjernes, så man kan lægge en tilstrækkelig lufttæt, elastisk fuge.

Lufttætning af rørgennemføringer bør udføres i hele boligen og sammen med en generel lufttætning, se tiltagene 1, Lufttætning af betonplade i terrændæk, 2, Lufttætning af kælder-vægge og -gulve, 3, Lufttætning af etageadskillelse og 5, Lufttætning af adgangsvej til kælder og krybekælder.

Vedligehold: Det er vigtigt, at fugerne omkring gennemføringerne forbliver intakte. Tjek fugerne i forbindelse med almindeligt vedligehold af huset.

¹Miljøprojekt nr. 750, 2003. Teknologiuudviklingsprogrammet for jord- og grundvandsforurening. Afværgekatalog – tidlig indsats overfor indeklimapåvirkning.